

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

email: cpataska@cc.uoi.gr

ΟΡΙΣΜΟΣ

Ένας γραμμικός χώρος (διανυσματικός) πάνω σε ένα σώμα K είναι ένα σύνολο X εφοδιασμένο με δύο συναρτήσεις

$$i) + : X \times X \rightarrow X$$

$$(x, y) \rightarrow x + y$$

$$ii) \cdot : K \times X \rightarrow X$$

$$(\lambda, x) \rightarrow \lambda x$$

ΙΔΙΟΤΗΤΕΣ

1) προσεταιριστική ιδιότητα της $+$:

$$(x + y) + z = x + (y + z) \quad \forall x, y, z \in X$$

2) αντιμεταθετική ιδιότητα της $+$:

$$x + y = y + x \quad \forall x, y \in X$$

3) \exists ουδέτερο στοιχείο ως προς $+$ (συμβολισμός 0)

$$x + 0 = 0 + x = x, \quad \forall x \in X$$

4) $\lambda(\mu x) = (\lambda\mu)x \quad \forall x \in X, \forall \lambda, \mu \in K$

5) $(\lambda + \mu)x = \lambda x + \mu x \quad \forall x \in X, \forall \lambda, \mu \in K$

6) $\lambda(x + y) = \lambda x + \lambda y \quad \forall x, y \in X, \forall \lambda \in K$

7) \exists ουδέτερο στοιχείο ως προς τον βαθμωτό πολλαπλασιασμό

(συμβολισμός 1)

$$x \cdot 1 = 1 \cdot x = x, \quad \forall x \in X$$

8) $0x = 0 \quad \forall x \in X$

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ

Ο συμβολισμός 0 χρησιμοποιείται και για μηδενικό στοιχείο του X και για ουδέτερο στοιχείο ως προς $+$ στο X .

ΠΡΟΤΑΣΗ

Εάν X είναι ένας διανυσματικός χώρος επί ενός σώματος K τότε $\forall x \in X$ το $(-1)x$ θα το συμβολίζαμε με $-x$.

Από τις ιδιότητες (5) και (8) έχουμε ότι

$$x + (-x) = 1x + (-1)x = (1-1)x = 0x = 0$$

Οπότε το $-x$ θα το ονομάζουμε προθετικός αντιστροφός του x .

ΠΡΟΤΑΣΗ

$$\text{Αν } x+y=0 \text{ τότε } y=-x$$

ΑΠΟΔΕΞΗ

$$\text{Πράγματι, } x+y=0 \Rightarrow (-x)+x+y = -x \Rightarrow 0+y = -x \Rightarrow y = -x$$

ΟΡΙΣΜΟΣ

$$\forall x, y \in X \text{ ορίζουμε } x-y = x+(-y)$$

ΠΡΟΤΑΣΗ

Έστω E ένα μη κενό σύνολο και μια απεικόνιση $d: E \times E \rightarrow \mathbb{R}$.

Η συνάρτηση d είναι μετρική αν-ν:

$$i) d(x, y) \geq 0, d(x, y) = 0 \Leftrightarrow x = y \quad \forall x, y \in E$$

$$ii) d(x, y) = d(y, x) \quad \forall x, y \in E \text{ συμμετρική}$$

$$iii) d(x, y) \leq d(x, z) + d(z, y) \quad \forall x, y, z \in E \text{ τριγωνική ανισότητα}$$

ΟΡΙΣΜΟΣ

Ο E εφοδιασμένος με μια μετρική d λέγεται μετρικός χώρος και συμβολίζεται με (E, d)

ΠΡΟΤΑΣΗ

Εάν (E, d) είναι ένας μετρικός χώρος, τότε

$$i) B(a, r) = \{x \in E : d(a, x) < r\} \text{ Ανοιχτή μπάδα}$$

$$ii) B_0(a, r) = B(a, r) \setminus \{a\} \text{ Μπάδα χωρίς το κέντρο της}$$

ΜΕΤΡΙΚΕΣ ΣΤΟΝ ΧΩΡΟ \mathbb{R}^n

$$\text{Εάν } x = (x_1, \dots, x_n), y = (y_1, \dots, y_n)$$

$$i) d(x, y) = \sqrt{\sum_{i=1}^n (x_i - y_i)^2} \text{ Ευκλείδεια μετρική}$$

$$2) d_1(x, y) = \sum_{i=1}^n |x_i - y_i|$$

$$3) d_2(x, y) = \max \{ |x_i - y_i|, i=1, 2, \dots, n \}$$

ΣΤΑΘΜΗΤΟΣ ΧΩΡΟΣ

ΟΡΙΣΜΟΣ

Έστω X ένας διανυσματικός χώρος επί ενός σώματος K .

Μια νόρμα (norm) επί του X είναι μια συνάρτηση

$\|\cdot\|: X \rightarrow \mathbb{R}$ (σους θετικούς n το 0 , όχι σε όλο το \mathbb{R}), n

οποία σε κάθε $x \in X$ αντιστοιχεί έναν $\|x\|$ αρνητικό

πραγματικό αριθμό $\|x\|$ (που ονομάζεται νόρμα του x)

ΙΔΙΟΤΗΤΕΣ

$$1) \|x\| \geq 0, \forall x \in X$$

$$2) \|x+y\| \leq \|x\| + \|y\| \quad \forall x, y \in X \quad \text{τριγωνία}$$

$$3) \|\lambda x\| = |\lambda| \|x\| \quad \forall \lambda \in K, \forall x \in X$$

$$4) \|x\| = 0 \Rightarrow x = 0$$

ΣΗΜΕΙΩΣΗ

Από τα παραπάνω προκύπτει

i) $\|0\| = 0$, διότι από την (3), για $\lambda = 0$ έχουμε

$$\|0\| = \|0 \cdot x\| = 0 \|x\| = 0$$

ii) Για όλα τα $x, y \in X$ έχουμε $\|x-y\| = \|y-x\|$

(λόγω της (3))

$$iii) \left| \|x\| - \|y\| \right| \leq \|x-y\|$$

ΑΠΟΔΕΞΗ

\rightarrow τριγωνία

$$iii) \|x\| = \|x-y+y\| \leq \|x-y\| + \|y\| \Rightarrow \|x\| - \|y\| \leq \|x-y\|$$

$$\text{Ομοίως, } \|y\| = \|y-x+x\| \leq \|y-x\| + \|x\|$$

$$\text{Άρα } \left| \|x\| - \|y\| \right| \leq \|x-y\|$$

Ορισμός

Κάθε διανυσματικός χώρος X , εφοδιασμένος με μια συνάρτηση $\|\cdot\|$, λέγεται **μετρικός χώρος**.

Σημείωση

• Εάν έχουμε ένα χώρο X , εφοδιασμένο με μια συνάρτηση $\|\cdot\|$, τότε ο X είναι μετρικός χώρος με μετρική $d: X \times X \rightarrow \mathbb{R}$.
 $d(x, y) = \|x - y\|$

• Η $d(x, y) = \|x - y\|$ είναι αναλλοίωτη ως προς τις μεταφορές, δηλαδή:

- $d(x+z, y+z) = d(x, y) \quad \forall x, y, z \in X$
- $d(\lambda x, \lambda y) = |\lambda| d(x, y) \quad \forall \lambda \in \mathbb{K}$

Άρα κάθε μετρικός χώρος είναι και μετρικός χώρος εφοδιασμένος με την παραπάνω μετρική.
Το αντιστρόφιο δεν ισχύει πάντα.